

OCTUBRE-NOVEMBRE 2010

La Toca

L'invitat d'honor a l'ofrena floral de l'Onze de Setembre, Jordi Fàbrega,
presentant el ram de la Generalitat de Catalunya

LA MUNTANYA DEL MARBRE S.C.P.

Taller: Carretera de Vic, núm. 74 - MOIÀ
Tel. 93 820 80 96 - Fax 93 839 91 58
Tel. mòbil 608 192 380 - 629 189 292

MARBRES - PEDRES I GRANITS
SILESTONE I COMPACSTONE

Demani'ns pressupost!

Obert: feiners i dissabtes matí

MOIÀ CUINES
Creació Disseny

Ctra. de Vic, 22-24 - 08180 Moià
Tel./Fax: 93 820 84 93
moiacuines@gmail.com

CUINES PLENES DE VIDA.
TENDÈNCIES ACTUALS EN DECORACIÓ

DISSENY PERSONALITZAT

Index

Editorial	3
Pluviomètrica	4
Vida municipal	5
El Moianès fa cent anys segons «El Pla de Bages»	
Octubre-novembre de 1910	6
Curiositat sobre previsió del temps	8
Sant Miquel d'Oló	9
Mentre surt el sol	11
L'Esplai	13
Beget	15
El rellotger	16
Biblioteca de Moià	17
Festa Barroca i Diada Nacional	18
Interessant llibre de viatges	22
Pensaments caçats al vol	23
Publicacions	24
Pàgines de l'Institut	26
65 anys de casats	28
La Gemma ha fet 18 anys	28
Ara i aquí	29
Notícies de l'Estany	29
Necrològiques	31
Noticiari	32

DIPÒSIT LEGAL B-4501-1983

MOIÀ

OCTUBRE-NOVEMBRE 2010

Any 64 Núm. 711-712

Redacció: Joies, 11, tel 93 820 81 36

Impressió: Winihard Gràfics, Moià

Fotografies: A. Clotet, S. Renom,
J. Soler, Arxiu Alsina i particulars

LATOSCA es membre de l'Associació
Catalana de la Premsa Comarcal

LA TOSCA a INTERNET:

<http://www.latosca.org>
latosca@latosca.org

TRES DATES

scrivim aquesta nota editorial entre tres dates de gran ressò públic, que voldríem comentar breument.

La primera és la del dimecres dia 29 de setembre, en què hi havia convocada, per part de les federacions de sindicats espanyols, una vaga general. A Moià aquesta vaga no va tenir gaire ressò, en part perquè hom percebia que era una acció poc justificada o poc oportuna, i en part perquè hom sap que una vaga general sol anar associada, lamentablement, amb coaccions i fins i tot —contra la intenció dels convocants, és clar— amb actes de violència. En fi, una vaga general és una acció extrema, que pot portar més inconvenients que avantatges. Per tant, cal recórrer-hi en ocasions també extremes i, normalment, cal cercar altres formes de protesta, en què es puguin aconseguir els efectes amb uns costos més proporcionats.

La segona data que desitgem comentar és la del diumenge dia 7 de novembre, en què ha de venir a Barcelona el papa Benet XVI. Encara que la pràctica del catolicisme ha minvat molt, al nostre país, en els darrers anys, una visita papal continua essent un esdeveniment de primera magnitud. Ens contratulem, doncs, d'aquesta visita, que posarà Barcelona, capital de Catalunya, i el temple de la Sagrada Família en el focus de l'atenció mundial, bo i desitjant que sigui un bé per al país i que augmenti l'espiritualitat de la societat catalana, massa distreta per altres interessos, legítims però secundaris.

La tercera i última data que comentarem és la del diumenge dia 28 de novembre, data assenyalada per a les eleccions a una nova legislatura del Parlament de Catalunya. Òbviament, desitgem que

sigui una diada tranquil·la, amb molta participació dels electors en els comicis, ja que el seu resultat afectarà tots els ciutadans de Catalunya. Totes les opcions són defensables (vot a candidatures, vot en blanc, abstenció), però la manera d'influir més en el bé comú és optar, després de ponderada refle-

xió, per una candidatura que reflecteixi com més aproximadament millor el programa que nosaltres creiem convenient per al nostre país. I tant de bo que els polítics elegits sàpiguen fer ús, un cop passada la contesa electoral, del suport popular amb visió no partidista, sinó oberta, generosa, lúcida.

ESTACIÓ PLUVIOMÈTRICA DE L'ESCOLA PIA DE MOIÀ

LATITUD 41°48'53" N - LONGITUD 2°5'44" E - ALTITUD 741 m

Agost del 2010

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	MÀX.	MIN.	MIT.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	PARCIAL	TOTAL
De l'1 al 10	29,2	14,2	21,2	5	-	5	SW	21,1	
De l'11 al 20	26,9	12,3	19,1	3	-	7	SW	26,6	
Del 21 al 31	33,1	14,6	25,1	10	-	1	SW	-	47,7

Setembre del 2010

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	MÀX.	MIN.	MIT.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	PARCIAL	TOTAL
De l'1 al 10	28,1	11,6	19,5	3	2	5	SW	16,9	
De l'11 al 20	26,9	11,6	18,1	5	4	1	SW	35,4	
Del 21 al 30	22,6	6,8	14,6	4	1	5	SW	10,8	63,1

Carles Illa i Casanova té establerts els següents serveis d'informació meteorològica per internet:

MeteoMoià: <<http://www.elmoianes.net/meteoMoia.htm>>

Visió del temps en directe: <http://www.elmoianes.net/meteoMoia_WebCam.htm>

Fotografia actualitzada sobre el temps: <http://www.elmoianes.net/meteoMoia_WebCam_Foto.htm>

Odontologia conservadora i estètica
Endodòncia i pròtesis
Odontopediatria
Ortodòncia
Cirurgia
Implants i periodòncia
Blanquejaments

CLÍNICA DENTAL ANFRUNS

Dr. Lluís M. Anfruns i Serra / Metge - Estomatòleg
Av. de la Vila, 3-5 - 08180 Moià - Tel. 93 820 81 28

Visites diàries

VIDA MUNICIPAL

Ple del 27-5-2010

En el ple municipal ordinari del 27 de maig del 2010 es va prendre el següent acord: aprovar les modificacions de les matrícules i quotes municipals per als alumnes i usuaris de les escoles municipals de música, dansa i parvulari amb vista al curs 2010-2011.

Ple del 28-6-2010

En el ple municipal extraordinari del 28 de juny del 2010 es va prendre el següent acord: aplicar les mesures imposades pel govern de l'Estat referents a la reducció salarial dels empleats públics, mesures que afecten tant els funcionaris com el personal laboral de l'Ajuntament de Moià, Museu Municipal de Moià, societats municipals i càrrecs electes.

Ple del 29-7-2010

En el ple municipal ordinari del 29 de juliol del 2010 es van prendre els següents acords:

— Prendre coneixement de la dimissió irrevocable del càrrec de regidora municipal presentada per la Sra. Iolanda Burdó i Vallès.

— Disposar que les dues festes locals de la vila per a l'any 2011 siguin el dia 20 de gener (festa de Sant Sebastià) i el dia 17 d'agost (festa de l'Arbre Fruiter).

— Acceptar la voluntat de la jutgessa de pau titular i del jutge de pau substitut de posar fi al seu mandat. Anunciar la convocatòria pública per a la provisió dels càrrecs de jutge de pau titular i de jutge de pau substitut.

Ple del 9-9-2010

En el ple municipal extraordinari del 9 de setembre del 2010 es van prendre els següents acords:

— Acceptar la presa de possessió del càrrec de regidora municipal per part de la Sra. Maria Mercè Monrós i Tarté (en substitució de Iolanda Burdó i Vallès).

— Modificar parcialment el cartipàs municipal, que afecta les següents àrees: nova regidora d'Acció Social, M. Mercè Monrós; regidora d'Educació, Maria Àngels Morera i Barniol; regidor de Joventut, Josep A. Martínez Góngora; representant municipal en els diferents consells escolars, M.À. Morera; representant del grup municipal de CiU dins la Comissió Informativa d'Atenció a les Persones, M.À. Morera.

— Aprovar la liquidació del pressupost de l'exercici 2009, amb un resultat de 1.714.778 euros.

Ple del 30-9-2010

En el ple municipal ordinari del 30 de setembre del 2010 no es va prendre cap acord destacable.

Les subscripcions ajuden

La Tòxa

EL MOIANES FA CENT ANYS SEGONS «EL PLA DE BAGES»

OCTUBRE-NOVEMBRE DE 1910

15 d'octubre de 1910

Judicials

Jurats. - Els dies 17 y 18 del corrent mes es celebrarà a Barcelona la vista de causes instruides en aquet Jutjat, en les que actuaran de jurats els senyors següents:

Capacitats. [...]

De Calders. D. Joan Casarramona Puigmartí.

26 de novembre de 1910

Moya

El dia setze del mes corrent arribaren de Barcelona uns cent quaranta soldats de caball; feren alguns eczercicis de tir al blanc que practicaren al Pla del Box ab combinació ab altres tants soldats que estaven allotjats a Castelltersol. A la matinada del vintitres retornaren a la capital; es diu que dintre pocs dies ne vindran dos tandes mes pera practicar els metexos eczercicis.

—Volguent els Pares Escolapis tributar un homenatge de agraiment envers la Verge de la Misericòrdia, Patrona de la vila, per impreuables beneficis rebuts, determinaren costejar una bonica imatge de Sant Josep de Calasans, pera ésser colocada, com a dols record, en un dels llocs mes vistos del ric camaril parroquial. Per efectuar tan preciosa ofrena se organise y cumplí la festa següent: El dia dinou repic de campanes a Piglésia del Colegi; fogueres y cant del himne a Sant Josep de Calasans en la plassa del metex Colegi. El dia vint, y en la metexa iglésia, a dos quarts de vuyt del matí, concorreguda Comunió general ab plàtica que feu el P. Lluís Freixas Escolapi. A dos quarts

de deu, Missa cantada ab acompanyament d'orquesta; després de la Missa s'imposaren les medalles y s'entregaren els diplomes als noys ingresats de nou a la Congregació de Nostra Senyora de les Escoles Pies y Sant Josep de Calasans. A dos quarts de quatre de la tarde sortí de la repetida iglésia la solemne professo pera portar l'imatge del Sant a la Parroquial; obriren la professo un piquet de soldats de caball, seguien els noys de les escoles ab ciri, uns cent vinticinco joves que havien estat educats pels Pares Escolapis, aquestos, tots ab blandó; entre les llargues fileres dels noys y joves hi anaven dos penons; seguia el Sant que era portat ab elegant tabernacle per quatre joves; l'orquesta de la vila, els novicis y Pares Escolapis ab sobre-pellis, el Arxiprest, Reverent Comunitat de Preveres y demás sacerdots y per últim el tem presidit pel Pare Rector. La professo seguí els carrers principals de la vila en direcció a la Parroquial; ja en Piglésia, es resà el sant Rosari, es cantà la coronilla de Sant Josep de Calasans y acte seguit predicà un apropiat y substanciós sermó el Pare Manel Serra Escolapi, de la residència de Sant Antoni de Barcelona. Cantats els goigs del Sant es feu l'ofrena de l'imatge que quedà interinament al presbiteri, y després la professo retornà a Piglésia del Colegi.

A les sis del vespre s'obsequià als noys de les escoles ab una castanyada, es cremaren focs artificials y s'engegaren capritxosos globos.

A la professo hi vegèrem també les principals entitats de la vila.

Poden estar d'allò mes satisfets els Pares Escolapis d'haver organiat una

festa tan agradívola y dèu nostra vila estar agraïda a semblant penyora d'amor rebuda dels qui tant se desvetllen per l'instrucció dels seus fills.

—A la vesprada del dia vintidós se cremaren cinc pallers a la era del Vall; hi acudí una gran gentada per apagar el foc, però els seus esforços foren inútils; lograren salvar els demás pallers y un poc de palla, y gràcies que no feya vent que del contrari no s'hauria pogut salvar res; es cremaren unes cent garberes de palla. S'han practicat diligències pera saber com havia estat l'incendi.

30 de novembre de 1910

Homenatge a n'en Prat de la Riba

El dia 10 de desembre tindrà lloc l'acte de la entrega al benemèrit patrici don Enric Prat de la Riba, del eczemplar especial de sa obra *La Nacionalitat Catalana*, de la qual s'ha fet suaré nova edició costejada per subscripció entre els devots y admiradors del senyor Prat (1).

Tant per la pulcritut de la part tipogràfica del llibre, estampat sobre eczelent paper japonès a casa en Fidel Giró, com pel gust y riquesa de la encuadernació, feta en els tallers del culte escriptor y bibliòfil senyor Miquel y Planas, y la elegància y distinció del estotj que deu guardar-lo, demunt el qual hi figura un artístic monograma del senyor Prat de la Riba ecxecutat ab or y plata, segons dibuix del reputat artista senyor Triadó, aquest eczemplar de *La Nacionalitat Catalana*, que la Comissió del homenatge dedica a

son autor, serà digne del home eminent a qui se dedica y honor de les arts del llibre que cada dia van adquirint a Catalunya un mes alt grau d'avens y perfecció.

* * *

Hi havia el propòsit de que l'expressat acte de la entrega revestís la major importància y solemnitat, prò l'eccessiva modèstia del senyor Prat de la Riba, qui tot agraïnt als iniciadors la seva bona intenció els ha significat la contrarietat que li ocasionaven aquets propòsits y el disgust que li produiria la realisació d'una festa aparatosa en son honor, han fet que contrariant aquells desitjós, s'hagi acordat que sigui sols la Comissió la que en nom y representació de tots els valiosos elements que han pres part en l'homenatge, fassi la entrega en un acte de caràcter intim, estant encarregat del parlament de presentació l'eminent poeta don Joan Maragall.

De tots modos les personalitats, corporacions, societats y periòdics que simpatisen ab l'homenatge podran manifestar la seva adessió al acte per medi de carta, telegrama o telefonema dirigit a la Secretaria de la Comissió, carrer de Fernando VII, entressol, 57, Barcelona.

m

Transcripció i notes: Jaume CLARA I ARISA

(1) Enric Prat de la Riba, nascut a Castelletçol l'any 1870, havia escrit *La nacionalitat catalana*, la seva obra fonamental, l'any 1906. En 1907 havia estat elegit president de la Diputació de Barcelona, càrrec des del qual assoliria en 1914 la presidència de la Mancomunitat de Catalunya.

 GAS-OILS ROVIRA, S.L. CALEFACCIONS - INDÚSTRIES AGRÍCOLA	MOIÀ Avda. Zona Industrial, s/n Tel. 830.12.25 AVINYÓ Antoni Pont, s/n Tel. 838.72.78 CALDERS Crta. de Manresa Km 18,4	
CONSEJO REGULADOR C.A. de O.V.A.		C - Campsa

CURIOSITAT SOBRE PREVISIÓ DEL TEMPS

om els darrers anys, us envio la previsió del temps, d'agost d'enguany fins a juliol del 2011, mitjançant el mètode anomenat «las cabanuelas».

Agost: aparenta ser un mes en què, a intervals, s'haurien d'anar formant algunes tempestes.

Setembre: la primera part del mes es presentaria amb poca probabilitat de precipitacions; durant la segona, se'n poden produir, sobretot a l'acabament, amb pluges i ruixats que podrien ser importants o molt importants.

Octubre: sembla que començaria variable, amb restes de la inestabilitat passada, si és que s'ha produït. Després s'estabilitzaria i, abans d'acabar el mes, hi hauria algunes pluges.

Novembre: temps insegur i alguna pluja. Les temperatures baixarien, s'estabilitzarien, però abans de fi de mes hi hauria precipitacions i descens de la temperatura.

Desembre: hauria de començar insegur, però amb poca precipitació i amb temperatures baixes. S'estabilitzaria amb ambient sec. A final de mes hi hauria alguna precipitació.

Gener: aparentment seria un mes estable, almenys els primers vint dies.

Després podria produir-se alguna precipitació. Les temperatures serien normals o suaus.

Febrer: si es compleixen els pronòstics, després d'un mes i mig amb poc moviment meteorològic, aquest hauria de ser mogut, amb diferents canvis i amb precipitacions, que no serien importants. Temperatures entre normals i suaus.

Març: haurien de continuar les precipitacions, amb intervals de temps estable.

Abril: Començaria el mes amb pluges i amb temperatures fresques; s'estabilitzaria i, abans d'acabar el mes, hi hauria noves pluges i ruixats i, entremig d'aquestes precipitacions, una davallada tèrmica.

Maig: aparenta ser un mes en què les precipitacions, a intervals, hauria de ser protagonistes.

Juny: començaria insegur, amb algun ruixat. Vindria un espai de temps més estable i acabaria el mes amb algunes tempestes. •

Juliol: s'intueix un mes atípic: bastants núvols, poc sol i poca calor. Hi hauria alguna tempesta, però les més importants serien a finals de mes.

Josep M. PICANOL

**CLÍNICA
PODOLÒGICA
MOIÀ**

DP. Carme Mendoza Saera
Nº Col. Podologia 1.113 / Nº Col. Infermeria 34.996

TRACTAMENTS DE PODOLOGIA I INFERMERIA

Plaça Colom, 4, 2n, 2a
Tel. 93 820 9155 – 08180 MOIÀ

SANT MIQUEL D'OLÓ

a masia i capella de Sant Miquel d'Oló estan situades al costat del camí ral que comunica, encara, Santa Maria d'Oló amb l'Estany. La contemplació de les ruïnes, magnífiques, d'aquesta propietat no deixa indiferent ningú.

La capella és d'estil rural. La vegetació, per un costat, i els brètols, per l'altre, han aconseguit d'ensorrar-ne la teulada i embrutar les parets. Extremadament senzilla, la capella és d'una sola nau rectangular i amb un absis semicircular llis, amb una finestra d'esqueixada doble. En el mur frontal hi ha una altra finestra que dóna llum a la nau. Algunes fonts esmenten que fou erigida en el segle XII i que va experimentar una reforma important en el segle XVII. La guerra de 1936-1939 va resultar nefasta per a aquesta construcció, que des

d'aleshores resta abandonada. En el dia d'avui, no solament presenta mal estat sinó que és clarament un perill per als visitants.

La masia devia ser, en el seu temps, una de les fortes de la contrada, com ho suggereix un escut a la porta adovellada, amb les inicials, segurament, d'algun dels hereus que féu créixer i consolidar la casa. Dissortadament, l'edifici, amb trets senyorials, no ha pogut resistir l'assetjament regular i constant dels vàndals; de fet, l'accés a la masia és fàcil per als vehicles de motor, atesa la seva proximitat al camí ral.

Visitàvem la casa uns quants amics, accedint-hi a peu des del punt on coincideixen el camí ral que ve de l'Estany i la carretera que des de Santa Maria d'Oló porta fins a Sant Joan d'Oló. Malgrat l'absència d'indicacions, no és possible

Una vista de la masia

La capella per fora

L'escut gravat en el portal

perdre's si, com nosaltres, no deixeu el camí fins que es veu la masia de Sant Miquel.

Estem avesats, per desgràcia, a veure els resultats de l'abandó sistemàtic del patrimoni històric i cultural. Tanmateix, us advertim —com es fa al començament d'algunes pel·lícules— que la contempla-

ció de les ruïnes de Sant Miquel d'Oló, casa i capella, pot ferir la vostra sensibilitat. En tot cas, no deixeu d'anar-hi, per tal de sumar-vos al nostre clam per la recuperació d'aquest romànic de la comarca del Moianès.

Antonio MORA VERGÉS

MENTRE SURT EL SOL

*Lloat siguis per tota criatura,
Senyor meu, i en especial
pel germà sol, que enllumena
i obre el dia, i és bell en la seva esplendor,
i porta al cel notícia del seu Autor.*

*(St. Francesc d'Assís,
Càntic de les criatures)*

Durant el meu peregrinar per la vida he viscut en llocs diferents. Sovint tenia a casa meva un raig de sol a la taula d'esmorzar, i sovint, també, havia de cloure les cortines perquè el sol no m'enlluernés mentre dinava. Una casa assolada, una casa plena de llum és el somni de tothom.

Però ara, per primera vegada, veig sortir el sol cada matí. Des de la meua torre d'ivori, on tantes vegades em sento presonera, quan tot just hi ha una ratlla de llum a l'horitzó ja em preparo per a gaudir de l'espectacle, sempre diferent, sempre grandios, sempre sorprenent, del naixement del dia. Les estrelles brillen més que mai, i fins he vist la lluna com s'amagava amb pressa per donar pas a l'albada; una lluna prima, ben igual que un tall de meló.

La ratlla lluminosa es fa més ampla. Una força poderosa allunya els petits núvols dispersos que floten per l'horitzó. L'espessa capa fosca que cobreix el cel s'aclareix i una claror molt pàl·lida la il·lumina per sota. Ja no és una massa, sinó una colla de núvols petits, cada un amb la seva personalitat.

De sobte, tot el cel és daurat i, tot seguit, una llum de color de rosa esborra tota l'esplendor primera i retalla cada muntanya, cada arbre. Tot és una festa. I, per fi, comença a treure el cap el sol.

Primer sembla que només vulgui donar una ullada per fer-se càrrec de

com estan els seus dominis. Després, a poc a poc, es mostra brillant, majestuós, fins que es fa l'amo de tot i no hi ha cap racó que deixi de rebre la seva llum. Tota la natura sembla entonar un «Alegrem-nos!».

Les tórtors, fins ara adormides, volen ràpides pel cel en colles simètriques. És una explosió de vida. En aquest moment és quan —segons diu Hira Ratan Manek, practicant del culte al sol— es pot mirar de fit a fit sense perill, per tal d'assolir que el cos absorbeixi la llum i es converteixi en un xip solar, apartant les malalties i aconseguint d'envellir més lentament. Alimentar-se de sol, quin miracle! L'admiro, i no trobo estrany que la humanitat, des de sempre, quan encara no tenia una idea clara del Suprem Faedor, adorés el sol com un déu.

Però, com he dit, l'espectacle del naixement del dia no és mai igual. Avui les muntanyes es retallaven a l'horitzó més precises que mai, i el Montseny, que està completament nevat, semblava un bescuit de la reina, aquell pastís dels diumenges que quan era petita anava a comprar agafada de la mà del meu pare.

Tot seguit el cel ha semblat incendiar-se. Els núvols prims que el cobrien s'han dividit en milers de flocs de color rosa i gris damunt el blau pàl·lid del cel. Em quedo un xic sorpresa i surto a la finestra per veure fins on arriba aquesta meravella. Tot el cel està absolutament guarnit de la mateixa manera. I penso que si, com deia Rafael Alberti, hi havia un Àngel Confiter, també pot haver-hi un Àngel Perruquer que s'ha entretengut a fer la permanent a tots els núvols, un per un...

Altres vegades el sol surt ben embolcallat amb una boira brillant, feta també

de groc i rosa. Quan es pot desfer de la boirina, mostra tota la seva esplendor. Només uns núvols molt prims, escampats pel cel, tenyits dels mateixos colors, s'han quedat encara, i són tan bonics que penso en la Salomé... Segurament els voldria per a ballar la seva trista dansa dels set vels...

També és una meravella quan el cel queda pintat amb immenses pinzellades de color, des del groc al rosa salmó, des del gris fins al blau cel i el blau marí, com si el Creador s'entretingués a pintar un immens decorat amb mans expertes de Mestre Pintor.

I quan els núvols agafen mil formes diferents, des de les muntanyes de Montserrat, fins a un castell de castellers pujant amunt de mica en mica, o una fumera gegant, o un dragó com el de sant Jordi... Llavors el sol només es deixa veure de tant en tant. A vegades, vermell per l'esforç, trenca els núvols i surt un moment esplendorós. Però tot seguit aquests el tornen a engolir. Sembla que jugui a fet amb mi, com si fos un infant. Si s'amaga del tot, el cel sembla una fotografia en blanc i negre.

I aquell dia... A les sis del matí vaig obrir la finestra i el balcó, tot alhora. Ja sabia més o menys el que veuria, perquè abans d'anar a dormir havia vist una boira espessa que ho cobria tot i una cortina de flocs de neu. Però no em creia que la boira s'hauria esbandit. El cel era clar i, durant molta estona, vaig mirar un xic incrèdula aquell paisatge tan diferent dels altres dies. Els avets, que quasi arriben a la meua terrassa, eren tan plens de neu que semblava mentida que poguessin aguantar aquell pes sense vinclar-se. El terra, guarnit amb una catifa gruixuda almenys de dos pams, era immaculat. Ningú no l'havia trepitjat encara. Tota la plana, aquesta plana moianesa que estimo tant i que he vist tan verda a la primavera i tan daurada el mes de juny, estava vestida d'hivern. Al mateix lloc on s'aixe-

caria el sol més tard, hi havia l'explosió de colors com cada dia. Que bonic! Em va semblar trobar-me al bell mig d'un conte de fades, o potser més aviat, d'una saga nòrdica, d'un somni d'hivern.

Uns moments més i va sortir el sol. Mentre ell també contemplava la plana vestida de blanc, s'anava enfilant cel amunt sense que ni el més petit núvol li fes nosa, i tot el paisatge lluïa com un diamant. Vaig tancar els ulls enlluernada. Era massa bonic. Però no em vaig voler rendir i de tant en tant els obria perquè aquella meravella quedés fixada dins la meua retina, i els tornava a tancar tot seguit. Sabia que aquell paisatge no podia durar, que aquell moment seria curt... El sol fondria la neu, i la gent trepitjaria els carrers. Però aquell instant només era meu i ningú no me'l podia prendre.

Dia rere dia gaudeixo d'aquest privilegi enmig d'un silenci profund, d'un recolliment de monestir. Malgrat tenir ganes, a vegades, de dir: «Bon dia, tristesa!», em resulta impossible de fer-ho. Amb la magnificència del o.el i l'escalfor del primer raig de sol, una fonda alegria em sacseja i penso que aquest dia que comença és ple de possibilitats per a mi: el goig d'ajudar els altres, la glòria de fruit de la música, del somriure d'un infant, de caminar envoltada de natura, de treballar amb el que m'agrada...

Tomo a llegir els darrers mots de la «Salutació a l'alba», un escrit que tinc davant meu, penjat a la paret, enmig dels meus quadres preferits: «Un avui ben emprat fa de cada ahir un somni de felicitat, i de cada matí, una visió d'esperança. Cuida bé, doncs, aquest dia!»

M. Teresa CALVET
(prosa finalista en el concurs convocat per Aegerus, empresa d'informàtica per a centres de gent gran)

L'ESPLAI

eus ací les activitats de l'Associació de Gent Gran de Moià (l'Esplai), que extraiem dels butlletins nùms. 165 (juliol-agost 2010) i 166 (setembre 2010).

Els dilluns de juliol i agost, anades a la platja: St. Antoni de Calonge (5 juliol), Blanes (12 juliol), Palamós (19 juliol), St. Feliu de Guíxols (26 juliol), Blanes (2 agost), Palamós (9 agost), S'Agaró (16 agost), Palamós (23 agost) i l'Escala (30 agost).

Diumenge dia 5 de setembre, a les sis de la tarda, ball amb Raimon Russell.

Diumenge dia 12 del mateix mes, a partir de les deu del matí, 15a Trobada de Puntaires, al parc (al costat de l'estanyol). A les sis de la tarda, projecció de la pel·lícula *Una habitación con vistas*.

Diumenge dia 19, a les sis de la tarda, ball amb Vador i Maria Rosa.

Dijous 23, a les cinc de la tarda, assemblea extraordinària per a renovar la junta directiva de l'entitat. Al final, coca i moscatell per als assistents.

Diumenge dia 26, a les sis de la tarda, espectacle presentat pel grup de «play back» Llum i Color, del Casal de la Gent Gran d'Igualada.

Dimarts dia 28, excursió a Santa Coloma de Queralt i a Sant Martí de Tous.

Aspecte general de la trobada de puntaires

Detall de la trobada puntairenca

Durant el setembre era previst de fer les inscripcions a nous cursos o activitats: fer mitja, català, gimnàstica, pintura, dibuix, anglès, *country*, ioga, puntes al

coixí, enquadernació, parxís, tai-txi, cantaires, pilates, informàtica. El 13 de setembre començava el tercer taller de prevenció de la dependència.

Escorxador Comarcal del Moianès

Zona Industrial
Avda. del Prat, s/n
08180 MOIÀ

Tel. / Fax 93 820 80 84
Mòbil 608 44 21 87
Partic. 93 830 09 20

BEGET

atorze quilòmetres de baixada, un giravolt a tocar l'altre, la carretera molt estreta; a poc a poc arribes a Beget, un poble de l'Alta Garrotxa. Això sí: un cop a baix, el fons de la vall és encantador. El terra, les cases, les places, tot és de pedra. A més a més, els racons són adornats amb terrines plenes de flors de tots colors (geranis, «hermoses» o begònies, herbes boscanes...), tant a les places com a les portes de les cases i a les finestres.

Els carrers de Beget són plens de gent que, amb les seves màquines de retratar, fan moltes fotografies. Volen quedar-se un petit record d'aquest poble tan preciós.

L'església és romànica, molt ben arreglada. La presideix la Divina Majestat, un Crist acabat de restaurar i inaugurat fa poc pel senyor bisbe de Girona, i, a la part superior, una impressionant imatge de sant Cristòfol, titular de la parròquia. Per a entrar-hi s'ha de pagar una petita quantitat, destinada a ajudar la conser-

vació de les obres d'art que conté el seu interior. El campanar, que gairebé és quadrat, resulta una de les coses més boniques.

El riu que passa pel bell mig del poble fa que Beget sigui encara més atractiu. Hi baixa un bon cabal d'aigua enmig de roques; unes aigües netes, abundants, corredisses. Com que fa de bon arribar-hi, els més joves i atrevits s'hi fiquen i així poden refrescar-se una estoneta. En dies de molta calor, com alguns de l'estiu i en plenes vacances, podeu descansar sobre la gеста i gaudir dels colors verds i intensos dels arbres, que ens ofereixen la seva generosa ombra, i aixafar les primeres fulles dels pollancres, pinassa i brossa.

Conèixer els racons més amagats del nostre entorn, encara que siguin una mica allunyats de casa nostra, és una cosa que agrada a molta gent. Beget és un d'aquests racons.

D. FONTS

EL RELLOTGER

Al campanar han tocat les quatre d'aquesta tarda de finals de setembre. M'agrada despertar-me amb el so de la campana del nostre majestuós cloquer, m'agrada sentir les hores, uns quants segons abans, del rellotge de l'antiga església de Sant Josep i seguidament les de la parròquia, i m'agrada sobretot copsar el so que s'escampa per l'aire i que a les ciutats ja no és possible de sentir.

Moià, des de fa anys, ha tingut fama pels seus rellotgers. Trobar uns rellotges de dos segles enrere, o més, fets a la nostra vila, en qualsevol part d'Europa no és cap excepció. Aquells nostres rellotgers treballaven amb pocs mitjans, a la llum d'un quinqué, però de les seves mans en sortien unes màquines tan perfectes que, més de dos-cents anys després, encara funcionen.

Ara el nostre rellotger Joan Pedrals i Conesa va a donar corda —i alhora el va vigilant i cuidant— al rellotge de Sant Josep i és sol·licitat per grans catedrals i basíliques perquè tingui cura dels seus rellotges. Aquest estiu ha estat dues vegades a Santiago de Compostel·la com a rellotger de la famosíssima i bellíssima catedral. La seva fama com a rellotger s'ha estès arreu del món i l'han demanat a Caracas, encara que, per la difícil situació del país, ha rebutjat l'oferta.

En Joan Pedrals és un home polifacètic, ja que per la festa major es vesteix de Pollo i, amb la pell de conill a la mà, va espantant criatures que s'escapoleixen quan el singular personatge se'ls acosta. Dues feines diferents: la de la precisió del rellotge i la festivo-folclòrica.

Els nostres avantpassats rellotgers van donar nom a Moià, ja que és la

població de la qual es compten més exemplars enregistrats. Aquests rellotges històrics duen el nom de la nostra vila i un número de sèrie. En alguns s'hi llegeixen els cognoms Senesteva o Crusat. Del primer se'n compten 508, i del segon, 106, i és molt difícil de trobar-ne dos d'iguals.

En Joan Pedrals sembla un home tranquil, assossegat, que pel seu temperament i paciència pot dedicar-se a un ofici que, com molts, es va acabant. Recordo el seu pare, Enric Pedrals i Balmes (a.c.s.), que també pujava cada dia pel carrer de Sant Josep a donar corda i a cuidar el rellotge de la que fou església i que actualment és auditori municipal.

I el nostre entranyable Pollo es passeja, crec que, més que res, perquè a Moià no es perdi una altra tradició, car en la passada festa major ja no va ballar-se el ball del ciri ni cap d'aquelles danses senyorívoles que, per més vistes que siguin, no deixen d'entusiasmar-nos.

Ara torno a sentir les hores que toca el rellotge de Sant Josep i al cap d'un minut escolto les de la parròquia, i penso en els rellotges fabricats a Moià escampats pel món que sonaran lluny de nosaltres i que fa segles eren fabricats amb la precisió pròpia de l'època i que donaren fama a la vila, com actualment la té, com a rellotger, el nostre convilatà Joan Pedrals.

Agustina CANTÓ

BIBLIOTECA DE MOIÀ

Al llarg dels mesos d'estiu la biblioteca ha tingut una extensió a la piscina: la «bibliopiscina». Oferíem una lectura fresca per a llegir mentre es pren el sol... o l'ombra. L'objectiu de les «bibliopiscines» és fomentar la lectura fora de l'espai de la biblioteca, en aquest cas a la piscina, portant una mostra del fons de llibres a un entorn idíl·lic a fi de llegir una estona o acompanyar els menuts a mirar contes.

Pel que fa a exposicions, durant tot el mes d'agost hem tingut una mostra de pintures de l'artista moianesa Maria Estevadeordal, i durant la segona quin-

zena de setembre hem programat l'exposició «Drets dels infants», promoguda per l'ONG Intervida.

El dilluns dia 20 de setembre vam tenir una nova sessió de les tardes de tallers. En aquesta ocasió van fabricar un marc de fotografies aquàtic per a recordar l'estiu.

Des de la biblioteca us convidem a participar en les activitats que mes rere mes us proposem. Si voleu estar ben informats, us proposem que ens deixeu la vostra adreça electrònica i us informarem puntualment.

Un llibre indispensable:
Moià, 1947-2006.
«La Tosca», seixanta
anys de vida moianesa,
de Jaume Clarà i Arisa,
profusament il·lustrat

FESTA BARROCA I DIADA NACIONAL

Entorn del dia 11 de setembre es van realitzar a Moià, com ja és costum des de fa uns quants anys, la Festa Barroca i la Diada Nacional de Catalunya.

La Festa Barroca, subtitulada «Retorn a 1714», se celebrava per novena vegada i es va desenvolupar així:

—Divendres dia 10 de setembre, a les nou del vespre, a la plaça Major, «Cercavila 1714», és a dir, cercavila teatralitzada sobre fets històrics. Després, acte

d'homenatge als germans Manuel i Antoni Desvalls. Finalment, ressopó de miquelets i sometents.

—Dissabte dia 11 de setembre, a les dotze del migdia, a la plaça Major, representacions teatrals: «El jurament de les banderes». A les sis de la tarda, també a la plaça, «El casament de l'hereu». A dos quarts de set del vespre, sorteig dels premis de la campanya d'estiu de TABIC. A un quart de vuit, «L'elecció del conseller en cap». A les vuit, lliurament de pre-

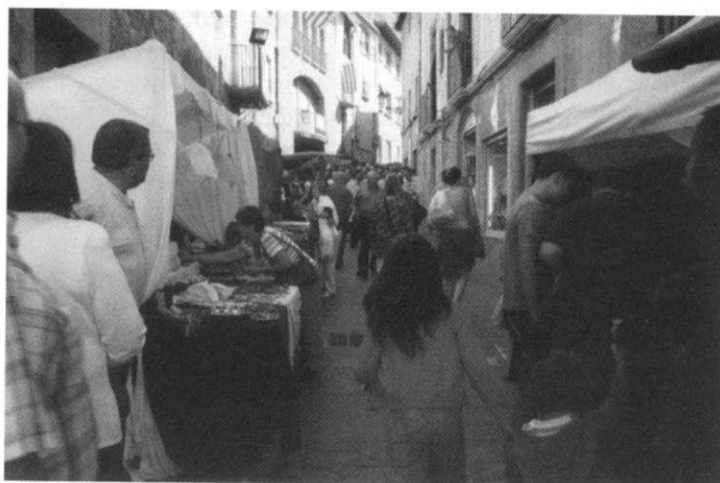

Hissada de la senyera al Grony de la Torre

Interpretació musical al Grony

Grallers animant el mercat
de la Festa Barroca

Parades al carrer
de Sant Antoni

L'alcalde de Moià fent
el seu discurs

Interpretació de l'himne nacional de Catalunya

mis del concurs de dibuix. A dos quarts de nou, «La darrera junta de guerra». Tot seguit, a la plaça de Can Rocafort, «L'Onze de Setembre», espectacle de llum i foc. A més, durant tot el dissabte, al nucli antic de la vila hi va haver un mercat de productes tradicionals i artesans (amb una quarantena de parades), espai de museus i entitats, concurs de dibuix infantil, visites comentades a Can Casa-

nova, etc. La IX Festa Barroca fou organitzada per l'Ajuntament de Moià, en col·laboració amb el Museu d'Història de Catalunya i el Museu de Moià. Va tenir molt èxit de participació.

La Diada Nacional de Catalunya va comptar amb els actes següents:

—Dissabte dia 11 de setembre, a les vuit del matí, sortida a peu, des de la plaça de Sant Sebastià, per adreçar-se a la costa del Grony de la Torre i, a dos quarts d'onze, plantar-hi la senyera (naturalment, hom tqjmbé podia desplaçar-se amb vehicles fins a Creu Vermella, no molt lluny del Grony). L'acte era organitzat per un Grup de Joves de Moià, amb la col·laboració de l'ajuntament.

—El mateix dia, a la una del migdia, a la plaça de l'Hospital, tingué lloc l'ofrena floral davant el monument a Rafel Casanova. Hi participaren més de seixanta entitats i representacions. L'acte, presentat per la regidora de Cultura, M. Àngels Morera, va incloure, com de costum, un parlament de l'alcalde de Moià, Josep Montràs, i un discurs del convidat forà, enguany el delegat del Govern de la Generalitat a la Catalunya central, Jordi Fàbrega, alcalde de Sant Pere de Torelló. Ambdós oradors van reclamar unitat als catalans per tal d'avançar en el camí de la plenitud nacional. L'acte es clogué amb el cant dels Segadors, interpretat

Actuació dels Tirallongues

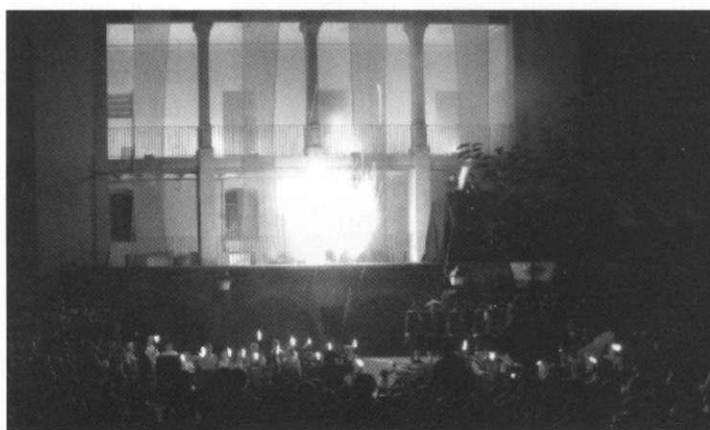

Representació teatral
davant l'església
parroquial

Actors i públic
desplaçant-se de la plaça
Major a la plaça
de Can Rocafort

Espectacle de llum i foc

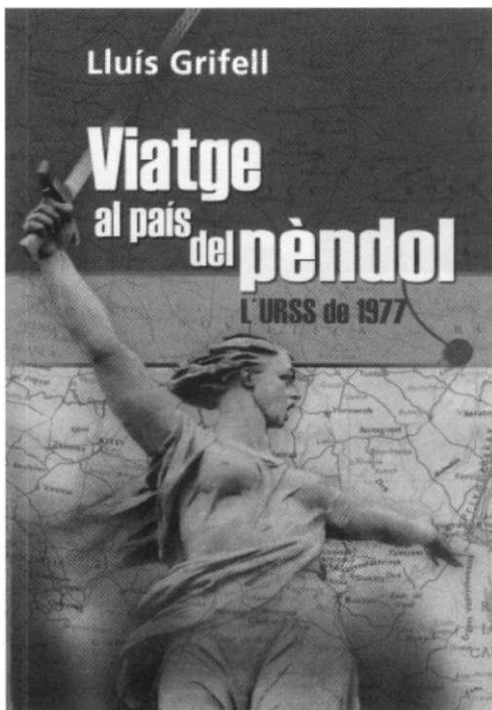
per la Coral de Moià i l'Escola Municipal de Música, i amb una actuació de la colla castellera Tirallongues de Manresa.

—Diumenge dia 12 de setembre, al matí, al parc municipal, 15ª Trobada de Puntaires (vegeu article de l'Esplai).

INTERESSANT

LLIBRE DE VIATGES

/ dia 23 de setembre va presentar-se al Centre Excursionista de Catalunya (Barcelona) el llibre Viatge al país del pèndol. L'URSS de 1977, de Lluís Grifell, manresà vinculat amb Moià, ja que hi va ser criat de petit (concretament, a cal Coca, de la Mànega). Aquest volum, de 164 pàgines i il·lustrat amb fotografies, és editat per Zenobita Edicions (Manresa 2010) i representa un interessant llibre de viatges. En l'acte de presentació hi va intervenir el filòleg moianès Josep Ftuaix i Vinyet, de qui reproduïm, a continuació, el text que hi va llegir.

M'han demanat que digués quatre paraules en aquest acte de presentació del llibre *Viatge al país del pèndol*, de Lluís Grifell. Procuraré, doncs, dir-les:

quatre paraules amb un breu comentari cada una.

1) La primera paraula és, en realitat, una locució nominal, formada per un substantiu i un adjectiu: *sang universal*. Efectivament, a mi el senyor Grifell em sembla ben bé un home de sang universal, com diem metafòricament. En la seva dilatada vida s'ha interessat per moltes coses, ha treballat en diversos camps i, a partir de la seva jubilació, ens ha ofert quatre obres de temàtica ben diferent, cosa que demostra aquesta seva obertura de compàs, aquesta seva sensibilitat per a nombrosos aspectes de la realitat cultural, social, humana.

2) La segona paraula és *observació*. A més d'interessar-se per moltes coses, el senyor Grifell és un gran observador: capta i emmagatzema moltes realitats, molts esdeveniments, i, amb la seva envejable memòria, els sap evocar oportunament, hi reflexiona i els enllaça, com es pot comprovar conversant amb ell i, en especial, llegint els volums que ha anat publicant d'uns anys ençà; volums que també denoten que aquest observador nat segueix determinats mètodes per tal de fer perdurar les seves observacions.

3) La tercera paraula és *genuïtat*. El senyor Grifell escriu, i escriu amb traça, i escriu fent servir una llengua genuïna, i, a més, té cura que els seus textos surtin lingüísticament ben polits. De fet, si ens fixem en el seu cognom patern, deu ser un plançó d'aquella nissaga de primers catalans que van protagonitzar la reconquesta del país en l'alta edat mitjana. En efecte, consultades les obres de referència, el cognom *Grifell* és una variant (amb metàtesi o transposició de sons o lletres) de *Guifrell*, mot que, al seu torn,

és un diminutiu de *Guifré* (com *Estevanell* és un diminutiu de *Esteve*), adaptació catalana del germànic *Wífrid*, el mateix nom que duia el famós comte Guifré el Pilós, el repoblador del centre de Catalunya en el segle IX. Podríem dir, doncs, que la genuïtat de sang s'encomana venturosament, en aquest cas, a la llengua.

4) La quarta i última paraula torna a ser una locució nominal: *sentit comú*. I és que, llegint les pàgines escrites per Lluís Grifell —i em refereixo ara especialment als dos darrers títols que ha publicat: *Memòries i aventures d'un temps i d'un país* i aquest que presentem avui—, hi

aflora contínuament el seny, la recta raó, el judici ponderat, en fi, tot aquell conjunt de qualitats que anomenem sentit comú. El lector, doncs, nota que l'autor és un home normal, amb qui fàcilment concorda en criteris i valoracions i que, davant els fets que explica, va reaccionar d'una manera que la majoria compartiríem. Per això aquests seus llibres es llegeixen amb fluïdesa, sense entrebancs, i deixen un regust de serenor.

Dites les quatre paraules, deixeu-me felicitar el senyor Grifell per les seves aportacions a la cultura, augurant que encara tingui temps i esma per a fer-ne alguna més.

PENSAMENTS CAÇATS AL VOL

NO diguis a ningú el que t'has confiat a tu mateix.

L'orgull és l'amagatall dels defectes.

Els ganduls, quan es mengen un plàtan, pregunten si es pot plantar la pell.

Jugar per guanyar és com afogar-se per respirar.

Els qui s'excusen més del compte es declaren culpables.

El qui no sap res ha de saber almenys com guardar silenci.

És feliç el qui oblida allò que no té remei.

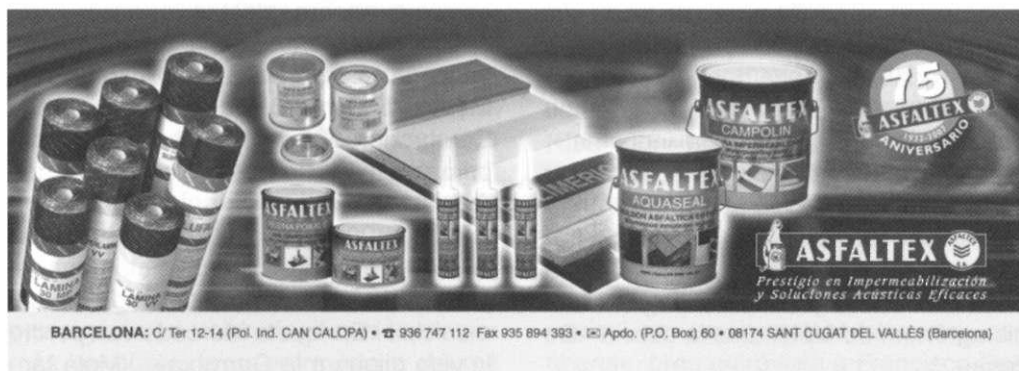
Calla o digues alguna cosa que sigui millor que callar.

El qui acaba la paciència és com un llum que se li ha acabat l'oli.

Desconfia d'aquells a qui has fet molts favors.

Procura que la teva boca no provoqui que et tallin el coll.

Sebastià CODINA
(«Vacarisses», desembre 2008)

PUBLICACIONS

En aquesta secció donem compte de publicacions relacionades amb Mojà o el Moianès o bé d'informació publicada sobre la nostra vila i rodalia i la seva gent. Distingim dos apartats: revistes i diaris.

Revistes

En l'apartat de revistes, i començant per les editades a Mojà o rodalia, hem vist:

—el número 73 (setembre 2010) de *Guaiteu!*, full informatiu mensual de la comunitat dels Avets, amb 3 pàgines en format digital;

—el díptic *Fers (PSC)! - Mojà*, amb la llista d'actuacions de la Generalitat a Mojà durant el període 2007-2009.

Passant a les revistes de fora, hem vist:

—el número 72 (III trimestre 2010) de *Llengua Nacional*, que publica (pp. 31 -34) l'article «Relatiu sintètic i relatiu amb prolepsis», del gramàtic moianès Josep Ruaix i Vinyet;

—el número del 19 setembre 2010 del *Full Diocesà* (Solsona-Vic), que publica (pp. 4-5) l'article «Apunts sobre el cardenal Newman», del prevere moianès Carles Riera.

Diaris

Passant als diaris, hem trobat les següents notícies (que donem per ordre cronològic i, si no diem res, es tracta del diari manresà «Regió 7») d'interès per a Mojà i rodalia i la seva gent:

—1-9-2010: «Em va venir molt de nou treballar en una pastisseria industrial», breu entrevista a Ferran Bové, pastisser de Mojà, dins la secció «De casa».

—2-9-2010: «En plena temporada treballa de 12 a 14 hores diàries», breu entrevista a Josep Padrisa, pagès i tècnic agrònom de Mojà, dins la secció «De casa».

—3-9-2010: la «meteoimatge» són uns gira-sols en el terme de Castellterçol, fotografia tramesa a la redacció per Joan Capdevila.

—4-9-2010: «Els gossos d'atura obren avui la Festa Major de Calders».

—6-9-2010: la «meteoimatge» és una posta de sol des de Calders, foto enviada a la redacció per Núria Díaz Homs.

—8-9-2010: «L'Estany inaugura avui la renovació de tres carrers del nucli antic». «Calders continuarà la festa amb el castell de foc i l'arrossada. El municipi gaudirà de tres dies més d'actes després dels del cap de setmana passat».

—9-9-2010: «CiU de Mojà recorre al vuitè suplent per a rellevar Burdó. Mercè Monrós prendrà avui el càrrec de regidora, i hi haurà canvis de carteres». «L'Estany estrena els carrers remodelats del nucli antic en plena festa major. Nou enllumenat per al monestir». «Un tractor s'accidenta a Castellterçol». «Quim Vila actua al Teatreneu de Barcelona».

—10-9-2010: «Una conductora resulta ferida en xocat^{a m d} un porc senglar a la carretera de Mojà a Calders».

—10-9-2010 (*El 9 Nou*): «Els pares de l'escola de Collsuspina retarden l'inici de curs per exigir a Educació que els assigni més mestres. Educació creu que l'escola pot garantir una atenció adequada a l'alumnat amb l'actual plantilla. Els alumnes no van fer classe dimarts i alguns escolars encara s'estan a casa». «El ciclista estanyenc Jaume Rovira participa en la Volta a Bulgària». «Golf: En el Memorial Bernard Delerue, celebrat a Camprodon el 4 de setembre, va quedar primer, en la modalitat d'escratx, Adrià Arnaus».

—11-9-2010: «Dol a Castellterçol per la mort en accident d'un matrimoni del poble. Jaume Bonfill, ex-regidor del municipi, i Enriqueta Mercadé van perdre la vida dijous a la Garrotxa». «Mojà tan-

ca els comptes del 2009 amb un deute acumulat per sobre dels 13 milions. La xifra és inferior al que preveia el pla de sanejament, però l'oposició diu que la situació és insostenible».

—13-9-2010: «Calders congrega 200 veïns en la segona arrossada de festa major». La «meteoimatge» és un paisatge de l'Escala, fotografia tramesa a la redacció per Joan Capdevila.

—14-9-2010: «No seré candidat en les pròximes eleccions, perquè ja ha arribat l'hora de jubilar-me», entrevista de dues pàgines a Josep Montràs, alcalde de Moià, presentada així: «Fa 27 anys que Josep Montràs és al capdavant del govern de Moià, però acaba de fer oficial que no tornarà a encapçalar les llistes de CiU en els comicis del 2011». S'hi destaquen aquestes altres frases de l'entrevistat: «No iniciarem obres, però acabarem les començades. / L'oposició no és ningú per a exigir-me que plegui, i en aquest sentit he prescindit totalment de la seva petició. / Plego d'alcalde, després no sé què faré, però si torno a anar a les llistes serà de reserva, i ben bé per donar-hi suport. / És clar que per a poder fer front a l'endeutament haurem de contenir la despesa en actes populars o neteja». S'hi afegeix: «L'oposició celebra la marxa de Montràs, a qui retreu la mala gestió econòmica. Tant el MAP-ERC com el PSC denuncien l'actual situació financera, que consideren insostenible».

—18-9-2010: «Montràs cedeix el pas a aires nous. El qui ha estat alcalde de Moià durant els últims 27 anys, Josep Montràs, ha anunciat en una entrevista a "Regió 7" que no es presentarà a les eleccions municipals vinents. Diu que ja li ha arribat l'hora de jubilar-se. L'alcalde ha hagut de fer front en aquest últim mandat a una forta oposició dins i fora de l'ajuntament, i a una situació econòmica força precària».

—19-9-2010: «Poder menjar i fruit del paisatge és un valor afegit que fa menjar més de gust», breu entrevista a Jaume

Gregori, restaurador de Moià (al camp de vol del Prat), dins la secció «De casa».

—20-9-2010: «Els veterans del futbol de Moià mostren la seva habilitat amb la pilota».

—21-9-2010: la «meteoimatge» és una posta de sol a Moià, fotografia tramesa a la redacció per Carles Illa Casanova.

—23-9-2010: «L'ABIC de Moià lliura els premis de la campanya d'estiu "Que-da't a Moià"».

—26-9-2010: «Ara mateix els llibres més venuts són els de butxaca, més econòmics», breu entrevista a Eva Maria Val, llibretera de Moià, dins la secció «De casa».

—27-9-2010 (*El 9 Nou*): «S'han constituït a Moià les societats Arvipotecnic, S.L., i Arvipotecnic Engineering, S.A., dedicades a la promoció immobiliària i comercialització de noves tècniques per a maquinària agrícola, ramadera i forestal, etc. Administradors: Josep Marquès Baro i Raül Gallaguet Carbonés. Adreça: av. del Prat, 21».

—28-9-2010: la «meteoimatge» és una vista de l'Estany des d'un globus, foto enviada a la redacció per Naki Bosch.

—29-9-2010: «Jiïdò: Esport 7 i Judo Moià van prendre part en un curs de Kosei Inoue».

—30-9-2010 (*La Vanguardia*): «Mortier abre hoy su era en el Teatro Real de Madrid con La Fura dels Baus. Estrenan "Ascenso y caída de la ciudad de Mahagonny". La òpera de Weill y Brecht es una fàbula sobre la decadència del capitalisme en los años de entreguerras».

—1-10-2010: «El moianès Jaume Morales, nou campió català de ciclisme contrarellotge». «Cicloturisme: L'EC Man-re'sa farà una sortida a Castellterçol».

—2-10-2010: «Castellterçol dedica un monument als pastors (a l'entrada del poble, al costat de la carretera de Castellterçol cap a Barcelona)».

—3-10-2010: «La gent utilitza les pape-reres i no embruta tant el carrer com abans», breu entrevista a Francisco Due-

has, treballador de la neteja jubilat, de Moià, dins la secció «De casa». La «meteoimatge» és un tros de la sèquia de Manresa, fotografia tramesa a la redacció per C. Illa.

—5-10-2010: «Una manresana, ferida en un accident a Moià».

—6-10-2010 (*Públic*): «Dominar el ferro com fa set segles. Una de les poques

dones que practiquen el tradicional ofici de la forja obre cada dia el seu taller en ple Raval de Barcelona», reportatge sobre Guillermina Morales (Moià, 1973).

—7-10-2010: «La gent gran té una dolçor que no trobes en la gent jove», breu entrevista a Laura Insa, que treballa en una residència d'avis de l'Estany, dins la secció «De casa».

PÀGINES DE L'INSTITUT

inici de curs

Ja hem tornat a començar el curs, a l'Institut d'Educació Secundària (IES) Moianès. Aquesta vegada ho hem fet una setmana abans del que era habitual fins al curs passat: el 7 de setembre. I hem començat amb algunes novetats importants.

D'entrada, el tema estrella ja sabeu quin és: la implantació de l'1x1 a primer i segon curs d'ESO, és a dir, la dotació d'ordinadors portàtils a tots els alumnes i, per tant, la digitalització dels materials escolars en la majoria d'assignatures.

En primer lloc es van demanar els ordinadors i se'n va gestionar la venda. No van arribar tots de cop i alguns alumnes han hagut d'esperar fins al setembre per a tenir el seu. Després calgué «maquetar-los», terme científico-tècnic (o esotèric, segons com es miri) que designa el fet de configurar-los, donar-los totes les claus i contrasenyes corresponents per a poder-se connectar a les xarxes del centre i a les plataformes digitals. Uf! Ja està, ja està dit.

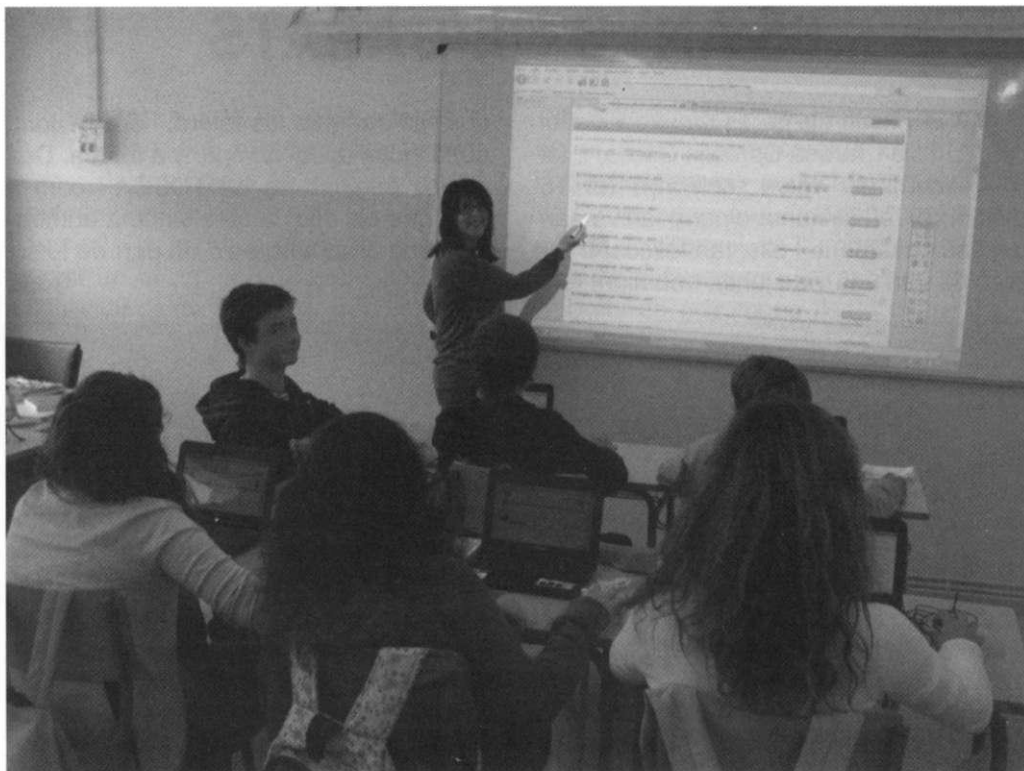
D'altra banda, vam haver d'adaptar les aules de primer i segon d'ESO per a poder treballar digitalment. Per tant, totes tenen canó de projector, connectat a un ordinador que controla el professor, tenen pissarra digital i connexions elèctriques

per a carregar, si cal, els portàtils. A més a més, també disposen de connexió wi-fi i de connexió a internet amb cable. I, a més, quan acaben de treballar-hi o han d'anar al pati, cada aula disposa d'armaris tancats amb clau per a desar-los.

La implantació dels ordinadors, però, no suposa deixar de banda l'ús de llibres o el treball amb paper i bolígraf. Cada aula del Projecte 1x1 està dotada de llibres de text de totes les matèries per a treballar-hi quan s'escaigui. D'aquesta manera, els professors poden alternar diferents feines amb diferents mitjans.

Una altra novetat molt important és el fet que aquest curs no tenim alumnes de primer d'ESO provinents de Castellterçol (ni de Castelltir ni de Sant Quirze Safaja). Això és així perquè aquest setembre ha començat les seves classes el centre de secundària ubicat a Castellterçol, el qual, a partir d'ara, absorbirà els alumnes d'aquesta zona. Per tant, d'aquí a tres anys, en el curs 2013-2014, a Moià ja no tindrem cap alumne de Castellterçol en els quatre cursos d'ESO. Els alumnes, però, que vulguin fer batxillerat continuaran venint al nostre centre.

Això, és clar, s'ha notat en la matrícula de primer en el nostre centre, que ha quedat de la següent manera:

Fent classe amb l'ordinador

1r d'ESO: 68 alumnes, distribuïts en tres grups.

2n d'ESO: 102 alumnes, distribuïts en quatre grups.

3r d'ESO: 85 alumnes, distribuïts en tres grups.

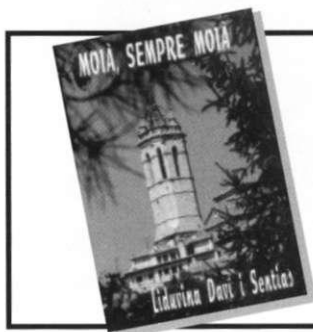
4t d'ESO: 102 alumnes, distribuïts en quatre grups.

1r de batxillerat: 55 alumnes, distribuïts en dos grups.

2n de batxillerat: 41 alumnes, distribuïts en dos grups.

Una altra novetat d'aquest curs és l'anomenada «setmana blanca», aquella setmana de pausa que es fa enmig del segon quadrimestre*. Aquest any agafarà el 28 de febrer i l'1, 2, 3 i 4 de març. Això, pel que fa als centres del Bages.

Fins aquí, les novetats. Més endavant us explicarem diferents activitats del centre. A reveure!

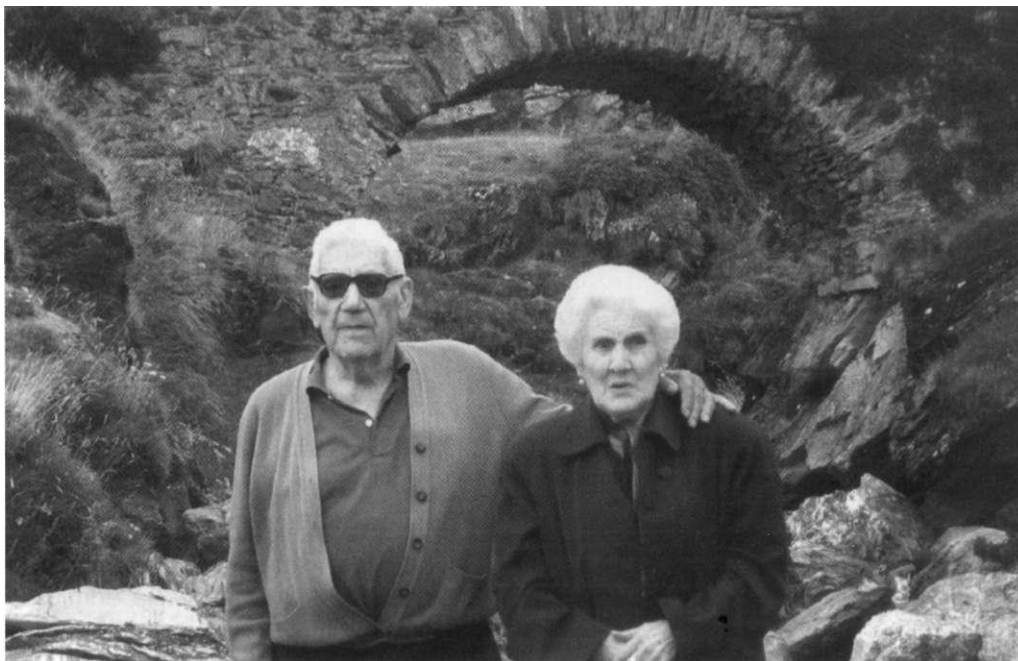
¿Ja tens el llibre
Moià, sempre Moià,
de Liduvina Daví?
Es troba a les llibreries de la vila.

65 ANYS DE CASATS

Aquí teniu els pares (Josep Picanol Solà i Teresa Cornellà Carbó) i, tal com els veieu, celebren (el 15 d'octubre) el seixanta-cinquè aniversari del seu casament. I ells, tan feliços! Després de tota una vida junts, treballant tots

dos també junts als telers, i ara gaudint de la vida i de la companyia mútua. Des de les pàgines de LA TOSCA i com a jove que els sóc, la més sincera admiració i una gran felicitació de part de tots.

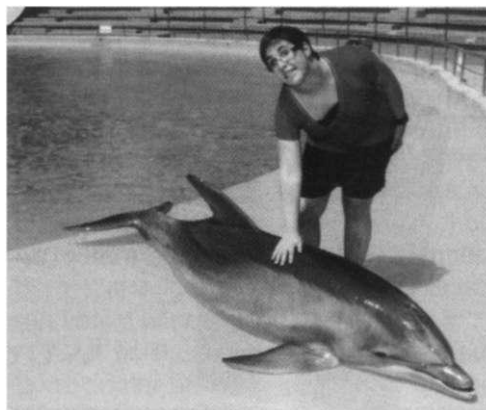
Rosa

LA GEMMA HA FET 18 ANYS

Veieu quina cara de felicitat? Doncs sí, la Gemma Picanol i Ponsa ha complert divuit anys, i el regal que més desitjava era passar una dia amb els dofins. Era un somni que vàrem poder fer realitat. Els pogué tocar, donar-los menjar, fer-los fer cabrioles i entrar a les dependències on se'ls prepara la teca. Els dofins són una animals de pell molt fina al tacte i molt dòcils. Per això la jornada amb ells va ser especial i emocionant. Gemma, per molts anys!

Rosa

ARA I AQUI

Llançats a tota velocitat, oberts a l'inconscient, arplegats en el canvi de les coses actuals, busquem expressament la unió, convençuts que representa la manera eficaç de meditar actuant en el moment present sobre la multiplicitat de fronts que la vida ens presenta.

Persuadits de la nostra actuació, les mirades del que voldríem a prop resulten llunyanes, indiferents i, moltes vegades, menyspreadores.

Valents, segurs del raonament inclòs en el nostre aprenentatge científic de l'actualitat, en els aspectes que a cada un de nosaltres ens agraden, continuem mirant de reflectir en la mirada que procura de coincidir com altres vegades.

Units en uns mons ficats dintre d'altres, mirem d'avançar amb la il·lusió que dóna el convenciment, quan la ment, juntament amb el sentiment, funcionen a l'una, empenyent amb l'esforç personal l'ideal que volem realitzar.

Sebastià ANTÚNEZ I ROCA

NOTICIES DE L'ESTANY

Els últims dies d'agost ja van començar actes lligats amb la Festa Major de l'Estany (8 de setembre, festa de la Nativitat de la Mare de Déu). Així el dissabte dia 28 d'agost hi hagué una passejada per la prehistòria del poble, visitant dòlmens, menhirs i descobrint els ibers. A les set de la tarda es va presentar el DVD titulat *Agricultura a l'Estany*, d'Isabel Fonoll, que tracta de la vida del camp tradicional.

L'endemà, diumenge dia 29 d'agost, es va fer la XVIII Caminada Popular, participada per un total de 278 caminaires.

El dimecres dia 1 de setembre s'inaugurà una mostra de dibuix infantil, a la biblioteca.

L'endemà hi hagué jocs per a la quixalla.

El divendres dia 3 del mateix mes, lliurament dels premis de dibuix, com també berenar i ball de confeti per als menuts. A les deu del vespre, correfoc amb els Diables de Rubí. A les dotze de la nit, al local del cine, la festa anomenada «Jovestany».

El dissabte dia 4, al matí, jocs i simulanties d'escacs. A la tarda, al camp del Collsuspina, partit de futbol entre la U.E. Estany i els veterans de Santa Maria d'Oló. A les set del vespre, a l'església parroquial de l'Estany, concert pel Cor Madrigal, que, sota la direcció de Mireia Barrera, va interpretar, a *cappella*, un ampli repertori de peces barroques, clàssiques i contemporànies. El temple s'omplí de gom a gom per escoltar un concert de veus privilegiades sota una excel·lent direcció.

El diumenge dia 5, trobada dels gegants d'Oló i de l'Estany. A les dotze, missa en homenatge a la gent gran. Després, dinar de germanor al passeig del Prat. Els comensals foren uns 280. En acabar, al local del cine, Tony Roland en concert.

El dilluns dia 6, al vespre, projecció cinematogràfica.

El dimecres dia 8, diada de la festa major, missa solemne a les dotze. En sortint, inauguració dels carrers de Sant Oleguer, de la prolongació del carrer

Balmes i del call del carrer Major, amb la presència del director general d'Administració Local de la Generalitat, Carles Bassaganya. Tot seguit, a la plaça, sardanes amb la cobla Ciutat de Manresa. A la tarda, curses de bicicletes. A les vuit del vespre, pregó de festa major, a càrrec de l'escriptor Antoni Pladevall i Arumí. A continuació, inauguració del nou enllumenat exterior del monestir i dels escuts lluminosos de l'Estany, més pica-pica popular. A les deu de la nit, ball de gala.

Dijous dia 9, a la tarda, «karaoke», cine infantil i berenar.

Divendres dia 10, a les deu del vespre, escenificació de l'obra teatral *No som res*, amb Carles Xuriguera i Rafel Faixedas.

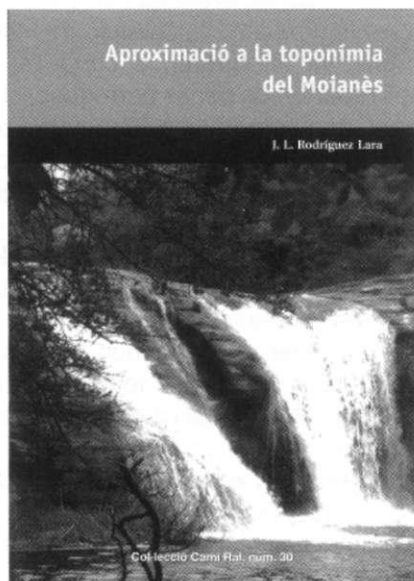
Dissabte dia 11, Diada Nacional de Catalunya, al matí, botifarrada, parxís i dòmino. A la tarda, jocs de cucanya. Més tard, concert de festa major i ball de con-feti. També, reposició de la senyera.

Diumenge dia 12, al matí, campionat de botxes. A la tarda, «playback» i fi de festa major, amb coca, llonganissa i xampany per a tothom.

Diumenge dia 26 de setembre, torneig de partides ràpides d'escacs. El mateix dia va prendre possessió com a administrador parroquial de Santa Maria de l'Estany Mn. Jaume Casamitjana i Vilaseca, fill dels Prats de Rei, rector de la parròquia de la Divina Pastora de Vic, que fou presentat i acompanyat per Mn. Francesc X. Arumí, fins ara rector de l'Estany. Donem les gràcies a mossèn Francesc per tots aquests anys que ha estat al nostre costat, com també als pares escolapis que l'han ajudat, i desitgem que mossèn Jaume tingui una bona gestió.

El dia 3 d'octubre va morir a Barcelona el P. Joan Farràs i Passerisa, escolapi fill de l'Estany, a l'edat de noranta-vuit anys. Al cel sia. Donem el condol a la seva família i a l'Escola Pia.

Maria Estany ESPARÓ

Un llibre important:

***Aproximació
a la toponímia
del Moianès,***

de J.L. Rodríguez Lara.

Recull dels noms de lloc dels deu municipis
de la nostra comarca natural

NECROLÒGIQUES

DECÉS D'ISIDRE PRAT

El dia 5 de setembre proppassat va morir a Barcelona, a l'edat de norantadós anys, el Sr. Isidre Prat i Montràs (a.c.s.).

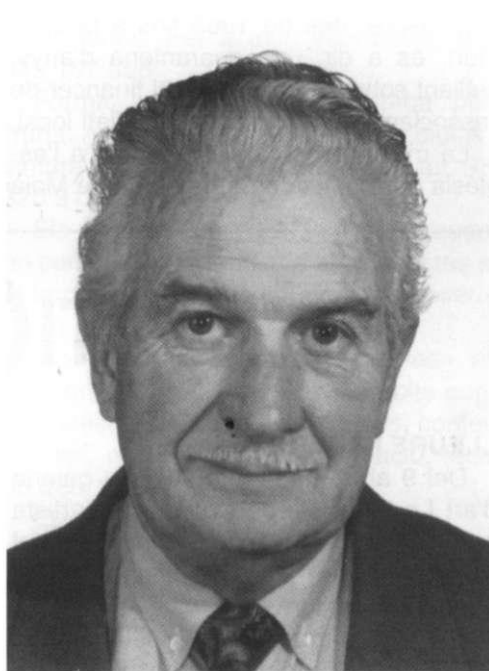
De professió era advocat i exercí com a lletrat consistorial de l'Ajuntament de Barcelona durant molts anys. Havia nascut a Moià, on va tenir com a mestre, a l'Escola Pia, el P. Francesc Sagrera. L'empremta que li va deixar el P. Sagrera va ser tan gran que tota la vida es va considerar deixeble d'ell. Conscient de les virtuts excepcionals del seu mestre, en promogué el procés de beatificació i creà la Fundació Francesc Sagrera per donar a conèixer el seu missatge. Fou durant molts anys l'ànima d'aquesta fundació. Es proposà també, en una de les finalitats de la fundació esmentada, donar a conèixer Moià i els seus valors culturals.

Isidre Prat era un home de conviccions, que va estimar Moià i donà un testimoni cívic sobre la importància del tre-

ball, de l'esforç, de la feina ben feta. Fou un fervent defensor dels valors de la veritat i la justícia, així com dels valors espirituals per damunt dels valors materials. Es proposà de valoritzar la tasca dels mestres i de l'educació.

Descansi en pau i que l'estimació i lleialtat que va tenir durant tota la seva vida envers el seu mestre sigui un exemple a seguir en el món d'avui.

ADÉU A ANTONI FILLAT

Després d'uns nou mesos d'estar greument malalt, va morir a Barcelona, el dia 24 de setembre, el nostre company de redacció Antoni Fillat i Molins (a.c.s.).

Havia nascut també a Barcelona, el 15 de gener de 1926, fill d'Antoni i de Pilar. Durant la guerra civil va viure a Tremp, població a la qual es va sentir sempre molt vinculat. Va estudiar el batxillerat a l'escola dels Maristes del passeig de Sant Joan (Barcelona) i peritatge (ara

se'n diu enginyeria tècnica) químic a l'Escola Industrial (Barcelona).

S'establí a Moià, cap a l'any 1955, amb motiu de la construcció de la nova fàbrica Comadran (al Saiol), on treballà de la seva especialitat fins al tancament d'aquesta important fàbrica tèxtil (any 1978). Va casar-se amb la Nuri Fonts, tercera de les quatre noies del Molí d'en Pujol, l'any 1961 i van tenir tres fills, que posteriorment els han donat set néts.

Home integrat plenament a la vida moianesa, va ser regidor del nostre Ajuntament des de 1967 fins a 1973. Ja abans (1961) s'havia vinculat a l'Agrupació Cultural La Tosca, entitat de la qual fou tresorer des de 1969 fins a la seva mort, és a dir, una quarantena d'anys, vetllant sobretot per l'equilibri financer de l'associació editora d'aquest butlletí local.

La missa exequial va tenir lloc a l'església parroquial de Santa Maria de Moià

el dia 25 de setembre a les cinc de la tarda, una cerimònia molt solemne i emotiva, presidida per Mn. Carles Riera i Fonts, nebot del finat.

Bo i donant el condol a l'esposa Nuri i als altres familiars del nostre company de redacció Antoni Fillat, acabem aquesta nota reproduint el poema que li dedicà l'esmentat prevere i que figurava en els recordatoris repartits durant el funeral:

COMIAT AL TIET ANTONI

*Malgrat absent, amb tu serem encara.
Als nostres cors hi deixes bon caliu
del foc viscut; Tafecte que ens amara
amb tebior d'ocell on has fet niu.*

*Que la bondat no mor ni ens aclapara
la negra nit —alçat ton vol, ben viu,
devers el cel, on ens espera el Pare.
Per un estel, el teu bon fer somriu.*

NOTICIARI

LLEURE I CULTURA

Del 9 al 30 de setembre, a la galeria d'art La Finestra, de Barcelona, l'artista barcelonina-estanyenca Marina Berdalet va tenir-hi una exposició titulada «Petit quadern de natura».

Per al dissabte dia 18 de setembre, el GEMI va programar una ascensió al pic Puigperic (Arieja). El mateix dia, a les sis de la tarda es va fer, a la plaça Major, una Trobada Country, organitzada per l'ajuntament i per Country Moià. A les nou del vespre tingué lloc a l'auditori de Sant Josep un concert a càrrec del guitarrista cubà Alí Jorge Arango, acte organitzat per Xarxa de Músiques a Catalunya.

Dins el marc de les Jornades Europees del Patrimoni, els dies 24-26 de setembre es van fer tallers prehistòrics a les Coves del Toll, música al Museu de Moià

i una visita guiada al mateix museu.

Els dies 25-26 de setembre, al Circuit Verd, es van celebrar les XXXIV 24 Hores de Moià de motociclisme, organitzades pel Moto Club Moianès. Hi van participar vint-i-cinc equips de quatre pilots, essent els dominadors els equips Tomàs Belles-Yamaha. La victòria va ser per a Ramon Brucart i Josep M. Costa, pilots del MC Moianès, juntament amb Lucas Puerta i Díaz López. Van presenciar la clàssica prova de resistència uns cinc mil espectadors.

El diumenge dia 26 de setembre, a partir de les onze del matí, es va celebrar a Moià la XIX Festa Bastonera, amb la participació de colles de Sabadell, Terrassa, Prats de Lluçanès, Tona, Malla i l'amfitriona moianesa. Aquesta festa era organitzada pels Bastoners de Moià.

El divendres dia 1 d'octubre al matí, al Club de Golf de Montbrú, va fer-se la V Trobada de Taxistes. A les set del vespre, a Can Carner, presentació del llibre *Astrologia terapèutica*, d'Esteve Carbó i Ponce.

El dissabte dia 2 d'octubre al matí, al Club de Golf de Montbrú, tingué lloc II Ryder Cup Social, que prosseguí l'endemà.

RECAPTE D'ALIMENTS

En vista de la crisi econòmica, que fa que cada vegada hi hagi més famílies necessitoses, l'Ajuntament de Moià, Càritas Parroquial i Moianès Solidari van convocar, per als dies 2 i 3 d'octubre, un «Gran recapte d'aliments», a la sala d'exposicions del Casal. El resultat va ser molt important, ja que es recolliren 573'50 kg d'aliments (fa aproximadament un any, els dies 24-25 d'octubre del 2009, se n'havien recollit 432 kg, i els propassat dies 24-25 d'abril, 438 kg), més 27 euros en efectiu. Els productes recollits són oli, arròs, sucre, llet, pasta, llegums, galetes, xocolata, farina, sal, tonyina, tomàquet, puré de verdures, paquets de caldo, cola-caó, melmelada, préssec en almívar, olives, paté, suc de fruita, cafè, etc. Els organitzadors donen les gràcies a tots els col·laboradors.

PERSONALS

El dia 10 de setembre varen complir cinquanta anys de matrimoni els esposos Jaume Romeu Traveria i Dolors Almató Berengueras. Ho van celebrar l'endemà, reunint-se amb família i amics en un restaurant de Moià, escoltant una composició que els dedicà la poetessa Josefina Pons i sortint després a passejar per la vila, que celebrava la Festa Barroca.

El dia 5 d'octubre també celebraren llurs noces d'or matrimonials els esposos Pere Freixanet i Puigmartí (natural de Sabadell) i Margarida Nadeu i Corominas (natural de Moià), amb una missa al santuari de la Mare de Déu de la Salut, a Sabadell.

El poeta Josep Fàbrega i Selva, de Calders, ha guanyat el Premi Josep Grau i Colell de poesia, amb la seva obra «Protocol d'absències», en el marc dels premis literaris Homilies d'Organyà.

L'enhorabona a tots ells.

NOUS CURSOS O SERVEIS

La Cultura de la Dona ha difós la programació per al curs 2010-2011, oferint ioga, pilates, anglès, jazz, etc.

Sofia Vila i Viladomiu, psicòloga col·legiada, ofereix els seus serveis d'atenció als infants i als joves. Per a més informació, tel. 93 820 83 63.

L'Ateneu ofereix cursos de trapezi fix i teles aèries. Per a més informació, tel. 649 157 856.

Forma, escola d'art regentada per Núria Ayats, ofereix cursos de dibuix, pintura, etc. Per a més informació, tel. 93 820 91 59.

Els Pessebristes de Moià convoquen un curset de pessebrisme els dissabtes a la tarda. Per a més informació, adreceu-vos a l'ajuntament.

Amb el lema «Forma't al Moianès», el Consorci del Moianès ofereix molts cursos, tallers, sessions informatives, conferències, etc. Per a més informació, tels. 93 830 14 18 i 93 820 80 00.

Els desitgem èxit.

MISCEL·LÀNIA

Recentment s'han dut a terme obres de restauració i consolidació de l'antic pont de la riera de Castellnou, a prop del nucli urbà de Moià. Aquest pont, pertanyent a la carretera de Mollet del Vallès a Moià, va ser construït entre 1864 i 1867, sota projecte i direcció de Miguel Muruve, i presenta l'originalitat d'haver realitzat els seus arcs amb maó rejuntat a maceta en diferents filades paral·leles però disposades de forma helicoidal entre elles i obliquament al curs de la riera que salva.

El dia 22 de setembre l'antiga Caixa de Manlleu (ara fusionada amb altres, amb

el nom d'Unnim) va traslladar la seva oficina moianesa, de Tav. de la Vila, 18, a l'av. de la Vila, 31 (cantonada amb la ctra. de Barcelona), al lloc on hi havia l'oficina de la Caixa de Sabadell (també fusionada dins Unnim).

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Jordi Crespiera i Sors, fill de Xavier (i cinquè nét del nostre company de redacció Ramon Crespiera i Sucarrats, a qui felicitem) i de Maria Alba, dia 3 d'agost, a Balenyà.

Martí Sanitjas i Iglesias, fill de David i de Miriam, dia 1 de setembre.

Diego Luque i Bacter, fill de Joan Manuel i de Vanessa, dia 1 de setembre.

Tania Blanco Sancho, filla de Mario i de Cristina, dia 12 de setembre.

Valentina Sisón i Franquesa, filla de Roger i de Montse, dia 19 de setembre, a Barcelona.

Enric Alcahiz i Solanas, fill de Julià i de Sílvia, dia 28 de setembre.

L'enhorabona als venturosos pares.

Casament

Jesús Queipo Abril (natural de Zamora i veí de Barcelona) amb Susanna Pezzi i Ballarà (natural i veïna de Barcelona i vinculada amb Moià), dia 28 d'agost, a Barcelona. Felicitem els nuvis.

Defuncions

Isidre Prat i Montràs, de noranta-dos anys, dia 5 de setembre, a Barcelona.

Pepeta Ordeix i Serra, de noranta-nou anys, vídua de Josep Pons, dia 16 de setembre.

Antoni Fillat i Molins, de vuitanta-quatre anys, dia 24 de setembre.

Maria Teresa Aliberch i Puig, de vuitanta-dos anys, vídua de Pere Blancafort, dia 25 de setembre.

Manel Vicente i Genovart, de seixanta-dos anys, dia 4 d'octubre, a Manresa.

Joan Rius i Rodríguez, de vuitanta anys, dia 4 d'octubre.

Pere Armadans i Masramon, de cinquanta-dos anys, dia 5 d'octubre.

Al cel sien. Donem el condol als seus familiars.

NOTA DE LA REDACCIÓ

Els qui vulguin donar-nos articles, notícies o altre material per al pròxim número han de fer-nos-ho arribar abans del dia 20 de novembre, en què tancarem l'edició. Demanem que hom ens informi d'esdeveniments com naixements, casaments, defuncions esdevingudes fora de Moià, finals de carrera, festes familiars, activitats d'entitats, etc. Agraïrem també que els encarregats de repartir programes per les botigues i cartelleres ens en deixin un exemplar a la nostra bústia de Can Carner (on també hom pot dipositar la correspondència adreçada a LA TOSCA). Gràcies.

Així mateix, valdria la pena que els subscriptors ens informessin dels canvis de domicili o de titularitat de la subscripció, a fi d'evitar extraviaments dels exemplars que enviem per correu.

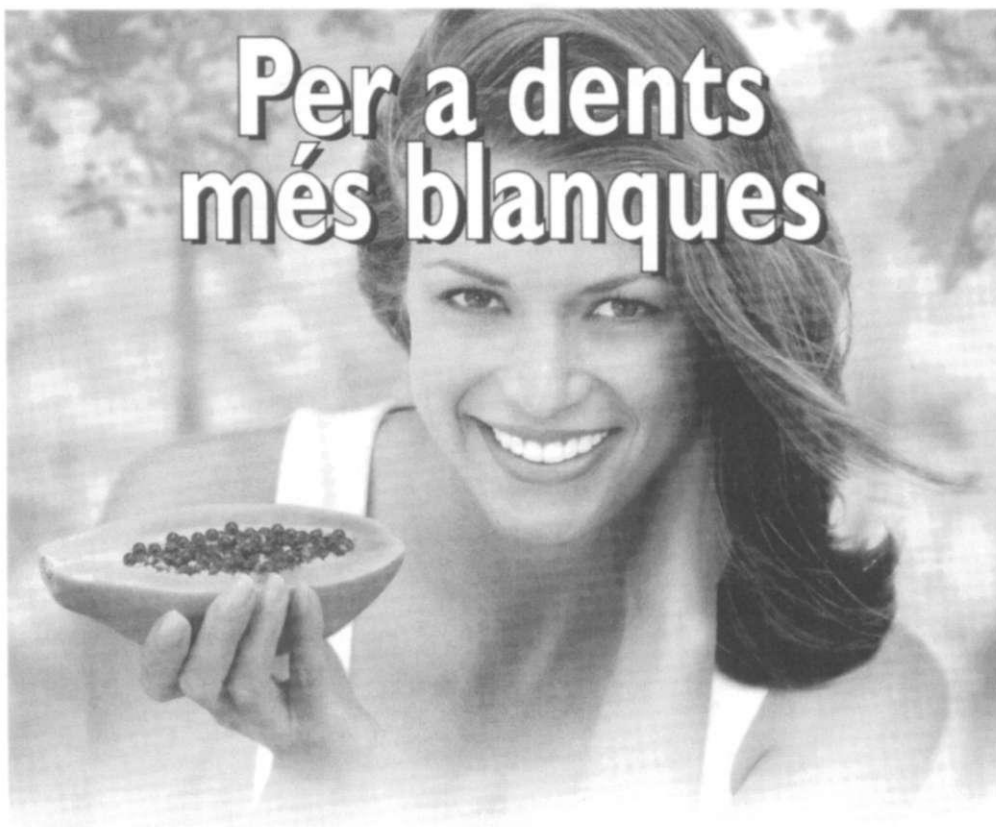

CLINICA DENTAL

Dr. Marc Pujol Comajoan
ODONTOLOGIA GENERAL-URGÈNCIES
ORTODÒNCIA-IMPLANTS

Plaça Major, 10, 3r. 2a. Tel. 93 830 06 98 08180 MOIÀ

**Per a dents
més blanques**

DENTIBLANC

El dentífric amb extracte de papaia,
d'enèrgica acció emblanquidora.

**DENTS NETES,
BLANQUES I
BRILLANTS**

Demani consell farmacèutic.

Grup de puntaires de Moià, vestides d'època,
dins la Festa Barroca (11 setembre)

ILLA CASANOVA, CARLOS
Escultors Rubió, 3
08180 - MOIÀ

Collida de barballó al mirador de la Creu per tal que
els nens i nenes en facin atxes de cara a la cavalcada
dels Reis d'Orient (setembre 2010)

